

NYHETSREV – December 2021

Centrum för Primärvårdsforskning
CPF

Jul och andra högtider närmar sig och jag skickar med glädje ut detta nyhetsbrev med spännande nyheter från CPF. CPF grundades 2008 som ett samarbete mellan Region Skåne och Lunds universitet, som båda ville stärka forskningen inom primärvården. Sedan dess har vi publicerat mer än 1 500 vetenskapliga artiklar och etablerat 11 Akademiska Vårdcentraler (AVC) i Skåne, för att främja forskning i klinisk miljö. Vår framgång är ett resultat av många underbara personer som arbetar på CPF, vårt stöd från både Region Skåne och Lunds universitet och våra nära band till primärvården. Stort tack för 2021 och Gott Nytt År 2022!

Kristina Sundquist
Professor/Verksamhetschef
Centrum för primärvårdsforskning

Lovisa vinner Asklepiospriset!

CPF gratulerar läkarstudent **Lovisa Ericsson** som har tilldelats Asklepiospriset för bästa magisteruppsats i medicin i Sverige 2021. Professor **Juan Merlo** var handledare för projektet.

Lovisa Ericsson,
som studerar på Lunds
universitet, vann priset för sin
uppsats "Understanding the
complexity of socioeconomic
differences in physical activity

in Sweden - an analysis of individual heterogeneity and discriminatory accuracy".

Asklepiospriset delas ut av Svenska Läkaresällskapets Kandidat och underläkarförbund (KUF) som arbetar för att stimulera forskningsintresse och främja forskningssatsningar bland unga läkare och studenter.

"Lovisa Ericsson visade hur en innovativ metodik kan användas för att utveckla folkhälsorapportering och illustrerade detta genom att analysera socioekonomiska skillnader i fysisk aktivitet i Sveriges befolkning," säger Juan Merlo.

Grattis till Xiao och Mahdi

Grattis till CPF:s **Xiao Wang (vänster)** som har utsetts till docent vid Lunds universitet!

Grattis också till vår samarbetspartner **Mahdi Fallah (höger)** från German Cancer Research Center, som har utsetts till gästprofessor vid Lunds universitet.

Livsstilsförändring kan förhindra T2D & CVD komplikationer – CPF studie

Miriam Pikkemaat, Sara Larsson Lönn och Louise Bennet har gjort ett projekt om diabetes bland invandrare och infödda svenskar. De har undersökt insulinkänslighet och insulinsekretion som prediktorer för typ 2-diabetes i populationer från Europa och Mellanöstern.

Arbetet har nyligen publicerats i tidskriften *Diabetes Metabolism Research and Reviews*. Med hjälp av data från MEDIM-studien (impact of

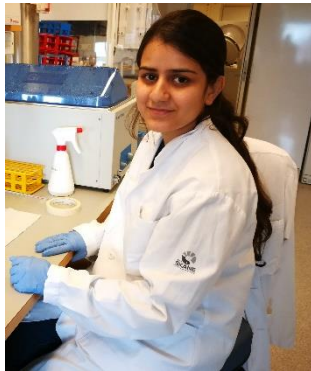
Migration and Ethnicity on Diabetes In Malmö), fann de att insulinkänslighet och insulinsekretion - oberoende av traditionella riskfaktorer - förutsäger uppkomst av typ 2-diabetes hos irakiska och svenskfödda medborgare.

Deltagarna valdes slumpmässigt ut från befolkningsregistret och bjöds in till MEDIM-studien som omfattade fysiska undersökningar, fastande blodprover med glukostoleranstest och intervjuer angående medicinering, samsjuklighet, familjehistoria av diabetes och livsstil.

Data från Nationella Diabetesregistret och MEDIM-studien samkördes för att studera förekomsten av typ 2-diabetes, vilket gav en kohort på 1164 irakiska och 693 svenskfödda individer.

"Tidig upptäckt och icke-farmakologisk behandling som livsstilsförändring kan förhindra eller åtminstone skjuta upp debut av typ 2-diabetes och kardiovaskulära komplikationer. I den kliniska vardagen föreslår vi mätning av midja-höft-kvot snarare än BMI för att riskstratifiera för typ 2-diabetes," säger Miriam Pikkemaat.

Labbforskare får finansiering för projekt

Sakshi Vats, doktorand på CPF, har tilldelats 98 000 kronor från Nilsson-Ehle-donationerna för att studera rollen av mitokondriell DNA-metylering vid bukaortaaneurysm.

I denna studie planerar hon att optimera en ny experimentell metodik som även kan tillämpas på andra sjukdoms-/studiemodeller.

"Jag är exalterad och oerhört tacksam över att få detta bidrag. Jag är också tacksam för stödet från mina handledare och kollegor

som gjorde det möjligt," säger hon.

Laboratoriekollegan doktorand **Yanni Li** fick finansiering med 107 000 kr från Nilsson-Ehle-donationerna för hennes projekt "Reconstructing cancers through mammary differentiation of breast cancer derived induced pluripotent stem cells".

"Om det lyckas, kommer detta omprogrammerings- och differentieringsprojekt att hjälpa oss att förstå mer om cancerutveckling och fungera som en plattform för potentiell terapeutisk läkemedelsscreening," säger Yanni Li.

Postdoc **Filip Jansåker** vid CPF har fått ett anslag på 350 000 kronor till ett sepsisprojekt från Stiftelsen Thelma Zoégas fond för medicinsk forskning

Professor **Kristina Sundquist** vid CPF har beviljats 2,4 miljoner i anslag från Hjärt-Lungfonden och 2,4 miljoner från Vetenskapsrådet till forskningsprojektet kopplat till Riktade Hälsosamtal.

Under 2020 påbörjades införandet av Riktade hälsosamtal för 40-åringar på Skånes vårdcentraler. Syftet med metoden är att förebygga hjärt-kärlsjukdom och typ 2-diabetes i befolkningen. Detta görs genom att uppmärksamma risk- och friskfaktorer för varje individ med stöd av en så kallad Hälsokurva. Genom metoden skapas förutsättningar för ett strukturerat levnadsvanearbete på varje enskild vårdcentral.

Riktade hälsosamtal har implementerats av Kunskapscentrum Levnadsvanor och sjukdomsprevention under ledning av allmänläkare Malin Skogström. CPF leder den vetenskapliga utvärderingen där man nu, tack vare dessa stöd från Hjärt-Lungfonden och Vetenskapsrådet, även kan initiera etablerandet av en ny biobank vars syfte är att identifiera nya molekyllära riskmarkörer för hjärt-kärlsjukdom och andra allvarliga sjukdomar.

”Jag är oerhört tacksam över detta förtroende från Hjärt-Lungfonden och Vetenskapsrådet som möjliggör denna unika satsning. Satsningen sker inom ramen för att Region Skåne inför en evidensbaserad metod, Riktade hälsosamtal, för att förebygga hjärt-kärlsjukdom. Med hjälp av dessa forskningsstöd siktar vi nu på att kunna förbättra det förebyggande arbetet ännu mer genom att på individnivå identifiera biomarkörer som undersöks i samspel med t.ex. livsstilsfaktorer,” säger professor Kristina Sundquist.

Disputationsnyheter

I december disputerade **Christopher Nilsson** i ämnet ‘Aspects of ethnicity on blood pressure regulating mechanisms and kidney function in a defined population’. Louise Bennet var huvudhandledare.

I januari disputerar **Jon Pallon (21 januari)** i ämnet ‘Pharyngotonsillitis in primary health care – Aetiology and clinical findings.’ Huvudhandledare är Katarina Hedin.

KS doktorand **Per-Ola Forsberg (11 februari)**, som blir färdig specialist samtidigt som han disputerar, disputerar i februari i ämnet ‘Neighborhood Effects on Cardiovascular Health’. Huvudhandledare är Professor Kristina Sundquist

Centrum för primärvårdsforskning www.cpf.se

Besöksadress:

Clinical Research Center (CRC)
CPF
Hus 28, plan 11,
Jan Waldenströms gata 35
205 02 MALMÖ

Postadress:

Clinical Research Center (CRC)
CPF
Box 50332
202 13 Malmö

*Om ni har några intressanta nyheter eller synpunkter på nyhetsbrevet, är ni välkomna att kontakta **Patrick Reilly** (patrick.reilly@med.lu.se)*